

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 10C/114/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713212291
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Gazdačková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2018:5713212291.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudkyňou JUDr. Máriou Gazdačkovou v právnej veci žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko, reg.č.: 542 097 902, na území Slovenskej republiky podnikajúcim prostredníctvom svojej organizačnej zložky: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, 811 09 Bratislava, IČO: 47 258 713 právne zastúpený JUDr. Helenou Strachotovou, usadenou euroadvokátkou so sídlom Martin, Hviezdoslavova 7, proti žalovanej C.. C. Ž., L.. XX. XX. XXXX, J. C., I.. N. XXXX/ X, právne zastúpenej JUDr. Jaroslavom Kiapešom, advokátom so sídlom Liptovský Mikuláš, Štúrova 4330/31, v konaní o zaplatenie 3.115,16 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

- I. Žalovaná je žalobcovi povinná zaplatiť 3.115,16 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Žalovaná má voči žalobcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 58 % všetkých vynaložených trov konania.
- III. Štát má voči žalobcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 79 % a proti žalovanej má štát právo na náhradu trov konania v rozsahu 21% celkovo vzniknutých trov konania štátu.

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou na tunajšom súde dňa 27.08.2013 sa pôvodný žalobca Cetelem Slovensko, a.s. so sídlom v Bratislave, Panenská 7, IČO 35 787 783 proti žalovanej domáhal zaplatenia sumy 14.648,82 eur a náhrady trov konania.

2. Žalobu pôvodný žalobca odôvodňuje tou skutočnosťou, že nebohému manželovi žalovanej C.. J. Ž., L.. XX.XX.XXXX na základe písomnej žiadosti - návrhu na uzavretie zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 08.02.2011 poskytol úver vo výške 7.900 eur na nákup spotrebného tovaru. Nebohý manžel žalovanej sa zaviazal splácať ho 120 mesačných splátkach po 136,32 eur, splatných k 15-temu dňu v mesiaci, počínajúc 15.03.2011. Dlžník, manžel žalovanej však 23.07.2011 zomrel. V tom čase pôvodný žalobca evidoval na úverovom účte dlžníka dlh vo výške 14.807,82 eur. Po smrti poručiteľa bol tento dlh znížený ešte o sumu 159 eur. Ku dňu spísania žaloby žalobca evidoval dlh vo výške 14,648,82 eur. Dedičom dlžníka bola žalovaná a na ňu prešla zodpovednosť za dlh zomretého.

3. V priebehu konania žalobca na žalobe zotrval. Žalobu ešte doplnil podaním zo dňa 23.06.2014, v ktorom uviedol, že úver mal byť pri pravidelnom splácaní splatený ku dňu 15.02.2021. Predchodca žalovanej mal na poskytnutý spotrebiteľský úver žalobcovi uhradiť sumu v celkovej výške 16.358,40 eur, ktorá pozostáva jednak z poskytnutej istiny úveru 7.900 eur, zmluvne dohodnutých úrokov v celkovej výške 7.389,20 eur a poplatkov za poistenie úveru v celkovej výške 1.069,20 eur. Úver bol odfinancovaný na bankový účet nebohému manžela žalovanej 24.02.2011. Každá splátka zahŕňala úverovú istinu,

zmluvne dohodnutý úrok a poplatok za poistenie úveru. Ročná úroková sadzba bola dojednaná na 14,99 %. Rozšírený súbor poistenia úverovej zmluve vo výške 6,99 % z dohodnutej mesačnej splátky predstavoval poplatok vo výške 8,91 eur. Predchodca žalovanej uhradil do dňa úmrtia iba sumu v celkovej výške 552,64 eur, ktorá bola použitá na úhradu splátok zročných v marci 2011 až v júni 2011. Z toho na úverovú istinu pripadlo 106,61 eur, na úroky 392,59 eur a na poplatky 35,64 eur a z nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v celkovej výške 17,80 eur. Žalobca tak ku dňu úmrtia poručiteľa evidoval na spotrebiteľskom úvere nesplatenú pohľadávku z poskytnutého spotrebiteľského úveru, z ktorej 7.793,39 eur pripadlo na neuhradené úverové istiny, 6.996,61 eur na dlžné zmluvné úroky a 17,82 eur na dlžné poistné. Žalovaná sa stala dedičom po nebohom a na ňu prešiel dlh poručiteľa. Žalobca vyzval žalovanú 18.09.2012 na úhradu dlžnej sumy z predmetného úveru vo výške 14.807,82 eur a žalovaná túto výzvu prevzala 20.09.2012. Následne bola na úhradu dlhu zaplatená suma 159 eur. Teda rozdiel predstavuje žalovanú sumu 14.648,82 eur.

4. Žalovaná sa k žalobe vyjadrila prvýkrát podaním svojho právneho zástupcu zo dňa 20.06.2014, ktorým žiadala žalobu zamietnuť ako nedôvodnú. Uviedla, že sporná zmluva je podpísaná a datovaná pravdepodobne pracovníkom žalobcu k 24.02.2011, pričom návrh zmluvy bol klientom a dlžníkom podpísaný 08.02.2011, avšak nie je vlastnoručne podpísaná spoludlžníkom, čiže žalovanou. Žalovaná navyše nikoho nespĺnomocnila, aby v jej mene uzatvoril predmetnú zmluvu, v ktorej by vystupovala ako spoludlžníčka a teda solidárne zodpovedala za dlh vzniknutý na základe zmluvy popri hlavnom dlžníkovi, svojom nebohom manželovi. Konštatovala, že podľa jej názoru je zmluva neplatná v zmysle § 38 ods. 1 OZ. Žalovaná totiž zmluvu nikdy nepodpísala a k jej uzavretiu nedala súhlas. Navyše v dokumentoch, ktoré boli spísané v návrhu na uzavretie zmluvy a v žiadosti o uzavretie zmluvy nebol správne uvedený dátum narodenia žalovanej, ktorý je 06.01.1968 a nie 06.01.1969. Preto podľa názoru žalovanej jej zo zmluvy nevyplývajú žiadne povinnosti.

5. Na pojednávaní dňa 17.07.2014 žalovaná prostredníctvom svojho právneho zástupcu nespochybnila svoje podpisy, ktoré sa nachádzajú na osobnom dotazníku a o potvrdení o výške príjmu, avšak konštatovala, že podpis na zmluve jej nepatrí. Potvrdila, že jej nebohý manžel si chcel vybaviť úver od obchodnej spoločnosti Cetelem, čiže žalobcu a požiadal žalovanú o poskytnutie prehlásenia o jej príjme a o vyplnenie osobného dotazníka. Keď však jej bol predložený návrh úverovej zmluvy na podpis, žalovaná manželovi povedala, že s niečím takým nesúhlasí a nemieni sa stať spoludlžníčkou a z tohto dôvodu úverovú zmluvu nepodpísala. Manžel ju následne informoval, že celú záležitosť zrušil a preto netušila, že nakoniec predsa len úverovú zmluvu uzavrel. Tú našla v jeho pozostalosti. Podobne žalovaná vypovedala aj vo svojej výpovedi, pričom žalovaná strana navrhla, aby súd podrobil podpis žalovanej na úverovej zmluve grafologickému znaleckému skúmaniu.

6. V priebehu konania listom z 01.07.2016 oznámil žalobca uvedený v záhlaví tohto rozsudku, že s účinnosťou od 01.07.2016 došlo k cezhraničnému zlúčeniu obchodnej spoločnosti Cetelem, a.s., so sídlom Bratislava s obchodnou spoločnosťou uvedenou v záhlaví tohto rozsudku. Pre súd táto skutočnosť vyplynula aj z výpisu z obchodného registra obchodnej spoločnosti Cetelem a oznámila túto skutočnosť aj právna zástupkyňa pôvodného žalobcu a súčasne právna zástupkyňa odstupujúceho žalobcu. Vzhľadom na túto skutočnosť súd uznesením z 23.11.2016, sp.zn. 10C/214/2014, v zmysle ustanovenia § 64 prvá veta CSP rozhodol, že pokračuje v konaní s právnym nástupcom pôvodného žalobcu, a to obchodnou spoločnosťou uvedenou v záhlaví tohto rozsudku.

7. Po vykonanom dokazovaní, v rámci ktorého súd prečítal listinné dôkazy pripojené stranami do súdneho spisu a znalecký posudok č. 04/2016 znalkyne z odboru písomoznalctva C.. C. X., Okresný súd Martin na pojednávaní dňa 10.02.2017 vyhlásil rozsudok, ktorým zaviazal žalovanú, aby žalobcovi zaplatila 3.115,16 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku uplatneného nároku žalobu zamietol.

8. O trovách konania súd rozhodol tak, že žalovaná má voči žalobcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 58 % všetkých vynaložených trov konania. Súčasne súd rozhodol o trovách štátu tak, že štát má voči žalobcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 79 % a proti žalovanej má štát právo na náhradu trov konania v rozsahu 21 % z celkovo vzniknutých trov konania štátu. Pri svojom prvom rozhodovaní súd vychádzal z týchto záverov:

9. Z formulára žiadosť/zmluva o spotrebiteľskom úvere a žiadosť/zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaním kreditnej karty, ktorú predložil žalobca, mal súd preukázané, že 08.02.2011 nebohý manžel žalovanej podpísal túto zmluvu o spotrebiteľskom úvere a 08.02.2011 ju mala podpísať aj žalovaná. Podpis reprezentanta pôvodného žalobcu je datovaný 24.02.2011. Podľa tejto zmluvy bol žalovanému, ako dlžníkovi (žalovaná ho mala podpísať ako spoludlžníčka) poskytnutý spotrebiteľský úver - pôžička na čokoľvek vo výške 7.900 eur pri výške mesačnej splátky 136,32 eur, v počte splátok 120, zročnosti splátok k 15-temu dňu v mesiaci pri RPMN 16,06 % ročne, v celkovej čiastke k zaplateniu 15.289,20 eur, priemernej hodnote RPMN ku dňu podpisu zmluvy 11,25 %, ročnej úrokovej sadzbe 14,99 %, pričom prvá splátka bola zročná k 15-dňu v mesiaci nasledujúcom po poskytnutí úveru a termín konečnej splatnosti bol dátum poslednej mesačnej splátky úveru, pričom konkrétny dátum poslednej mesačnej splátky úveru mal byť klientovi oznámený písomne po poskytnutí úveru. Na rube zmluvného formulára sa nachádzali VOP pôvodného veriteľa, teda obchodnej spoločnosti Cetelem Slovensko, a.s.. Toto písomné oznámenie potom predstavoval list pôvodného veriteľa z 25.02.2011 (č.l. 289), ktorý bol adresovaný nebohému J. Ž., kde boli v súlade so zmluvou stanovené podmienky splácania poskytnutého úveru, ktorý bol poskytnutý 24.02.2011. Prvá splátka bola zročná k 15.03.2011 a posledná k 15.02.2021. Súčasne bol uvedený bankový účet, na ktorý mali byť splátky uhrádzané a potrebné údaje pre bezhotovostnú úhradu úveru.

10. Ako bolo preukázané znaleckým posudkom C.. C. X., podpis žalovanej na zmluve na úvere nebol pravým podpisom žalovanej, rovnako ako nebol pravým podpisom žalovanej ani podpis, ktorý mal patriť žalovanej a je uvádzaný na osobnom dotazníku, ktorý žalujúca strana pripojila do súdneho spisu. Pravý podpis žalovanej, teda manželky nebohému J. Ž., sa nachádza len na potvrdení o prijíme. Tieto skutočnosti potvrdzovali výpoveď žalovanej v tom smere, že spornú zmluvu ako dlžníčka nepodpísala.

11. Medzi stranami ostalo nesporné, že úver bol predchodcovi žalovanej, jej nebohému manželovi poukázaný 24.02.2011 v sume 7.900 eur a celkovo v období od 24.02.2011 do 21.11.2012 na úhradu úveru bolo zaplatených 711,64 eur. Túto skutočnosť preukazovali aj tvrdenia o financovaní úveru a o prijatých platbách (č.l. 48-49), ktoré predložil do spisu žalobca a žalobcom predložené výpisy z úverového účtu. Nesporné bolo, že žalovaná je dedičkou po nebohom dlžníkovi J. Ž., ako to nakoniec preukazovalo uznesenie Okresného súdu Martin sp.zn. 17/493/2011 zo dňa 30.03.2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť 26.04.2012, vydané v právnej veci prejednávania dedičstva po C.. J. Ž., ktorý zomrel XX.XX.XXXX. Z tohto uznesenia bolo zrejmé, že všeobecná cena majetku poručiteľa predstavovala 50.350,63 eur, výška dlhov 27.764,42 eur a čistá hodnota dedičstva 22.586,21 eur. Dedičstvo bolo vyporiadané tak, že 1-izbový byt, vedený na LV č. XXX pre k.ú. C. v hodnote 20.000 eur nadobudli traja dedičia nebohému C.. J. Ž., a to žalovaná C.. C. Ž. v 1/3 a deti R. Ž., L.. XX.XX.XXXX a mal. D. Ž., L.. XX.XX.XXXX tiež v 1/3. Všetko ostatné dedičstvo, aktíva i pasíva následne potom ale prevzala C.. C. Ž., teda žalovaná, s povinnosťou vyplatiť ustupujúcim dedičom náhradu za ich zákonný dedičský podiel v sume 703,67 eur do 1 roka odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia.

12. Žalobca potom listom zo dňa 18.09.2012 vyzval žalovanú, aby mu do 14 dní od doručenia výzvy titulom tohto úveru zaplatila 14.807,82 eur. Táto výzva bola žalovanej doručená podľa potvrdenia pripojeného žalobcom (č.l. 5) dňa 20.09.2012. Žalovaná však doručenie tejto výzvy nespochybňovala.

13. Pri takejto dôkaznej situácii súd dospel k presvedčeniu, že žalobca voči žalovanej nie je dôvodná v celom rozsahu, a to z týchto dôvodov:

14. Predovšetkým bolo nesporne preukázané, že žalovaná, ktorá mala úverovú zmluvu z 24.02.2011 dňa 08.02.2011 podpísať ako spoludlžníčka, túto zmluvu nepodpísala, čiže táto úverová zmluva nebola vážnym slobodným prejavom vôle žalovanej, ako spoludlžníčky, ale s najväčšou pravdepodobnosťou jej podpis tak na samotnej zmluve, ako aj na osobnom dotazníku falšoval jej sám nebohý manžel C.. J. Ž.. Žalovaná sa tejto neplatnosti dovoľala a podľa presvedčenia súdu z úverovej zmluvy, ktorá nebola vážnym prejavom jej vôle (porovnaj ust. § 37 ods. 1 Obč. zák.) pre ňu, ako pre spoludlžníčku nemohli plynúť žiadne práva a povinnosti. Táto skutočnosť znamená, že žalovaná nebola účastníčkou spornej úverovej zmluvy. Dá sa s pravdepodobnosťou, hraničiacou s istotou predpokladať, že C.. J. Ž. do omylu uviedol aj pôvodného veriteľa - obchodnú spoločnosť Cetelem - keď falšovaním podpisu svojej manželky predstieral, že ho táto podpisuje ako spoludlžníčka, avšak ani pôvodný veriteľ ani jeho právny nástupca sa nedovoľali neplatnosti úverovej zmluvy podľa ustanovenia § 49a Obč. zák. podľa ktorého právny úkon je neplatný, ak ho konajúca osoba urobila v omyle, vychádzajúcim zo skutočnosti, ktorá je pre

jeho uskutočnenie rozhodujúca a osoba, ktorej bol právny úkon určený, tento omyl vyvolala, alebo o ňom musela vedieť. Právny úkon je tak isto neplatný, ak omyl táto osoba vyvolala úmyselne. Omyl pohnútky nerobí právny úkon neplatným. Neplatnosti z titulu omylu sa môže dovolať osoba, ktorej je právny úkon určený, a to vo forme namietania relatívnej neplatnosti v zmysle ustanovenia § 40a Obč. zák.. Žalovaná sa síce neplatnosti úverovej zmluvy dovolala, ale túto neplatnosť súd posudzoval ako absolútnu neplatnosť v zmysle ustanovenia § 37 ods. 1 Obč. zák. v tom smere, že zmluva žalovanú nezaväzovala, keďže nebola jej slobodným a vážnym prejavom jej vôle. Na druhej strane však súd dospel k presvedčeniu, že zmluva zaväzovala ako dlžníka nebohého manžela žalovanej, C.. J. Ž., nakoľko návrh zmluvy podpísaný 08.02.2011 bol adresovaný veriteľovi obchodnej spoločnosti Cetelem Slovensko, a.s. a tento veriteľ sa nedovolal neplatnosti tohto právneho úkonu, ktorá bola spôsobená tým, že bol uvedený do omylu v tom smere, že jeho dlžníkom je aj žalovaná, ktorej podpis bol falšovaný s najväčšou pravdepodobnosťou hlavným dlžníkom - C.. J. Ž..

15. Súd preto dospel k presvedčeniu, že žalovaná za dlh, ktorý vznikol z úverovej zmluvy poskytnutím úveru jej nebohému manželovi C.. J. Ž., nemôže zodpovedať ako účastníčka zmluvy, ako spoludlžníčka a jej zodpovednosť vychádza za tento dlh z ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú dedenie.

16. Podľa presvedčenia súdu totiž len medzi C.. J. Ž. ako dlžníkom a obchodnou spoločnosťou Cetelem Slovensko, a.s. vznikla platná zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej nebohému manželovi žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 7.900 eur pri celkovom záväzku poručiteľa v sume 15.289,20 eur (celková čiastka k zaplateniu). Keďže nebohý dlžník zomrel ešte predtým ako stihol úver splatiť, je nutné vychádzať z ustanovenia § 579 ods. 1 Obč. zák., podľa ktorého smrťou dlžníka povinnosť nezanikne, ibaže jej obsahom je plnenie, ktoré mal osobne vykonať dlžník. V tomto prípade obsahom plnenia nebohého dlžníka, predchodcu žalovanej, bolo plnenie peňažné, spočívajúce v povinnosti v súlade s ustanoveniami zmluvy, úver splatiť.

17. Podľa § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiteľa, za poručiťelove dlhy, ktoré na neho prešli poručiťelovou smrťou. Ak je viac dedičov, zodpovedajú za náklady poručiťelovho pohrebu a za dlhy podľa pomeru toho, čo z dedičstva nadobudli k celému dedičstvu.

18. V zmysle ustanovenia § 579 ods. 1 Občianskeho zákonníka, záväzok smrťou zaniká len vtedy, ak v dôsledku smrti dlžníka odpadne jeden subjekt záväzkovo-právneho vzťahu bez toho, aby bol nahradený iným subjektom, napr. dedičom. V prípade úverovej zmluvy však plnenie nebolo výhradne viazané na osobu dlžníka, teda nebohého C.. J. Ž. a preto je nutné konštatovať, že povinnosti z úverovej zmluvy prešli na jeho dedičov, ako právnych nástupcov, a to v súlade s ustanovením § 470 ods. 2 Obč. zák., teda v pomere podľa toho, čo z dedičstva nadobudli k celému dedičstvu. Súd nemal pochybnosti o tom, že nebohý C.. J. Ž., právny predchodca žalovanej, jej nebohý manžel, mal na základe ním platne uzavretej úverovej zmluvy vo vzťahu k obchodnej spoločnosti Cetelem a v súčasnosti k jej právnemu nástupcovi v čase spísania úverovej zmluvy dlh vo výške 15.289,20 eur, z ktorého ku dňu vyhlásenia rozsudku bola zaplatená suma 711,64 eur. Súd sa však nestotožnil s názorom žalobcu, ktorý proti žalovanej vymáhal celú doposiaľ nesplatenú sumu vo výške 14.648,82 eur v tom smere, že ide o záväzok, ktorý má plniť žalovaná, ako pozostalá manželka. Predovšetkým v čase, keď súd vyhlasoval rozsudok, podľa presvedčenia súdu, nebol zročný celý dlh, nakoľko zo žiadneho ustanovenia zmluvy, ale ani zo zákona nevyplýva, že by veriteľ v prípade smrti dlžníka, mal právo žiadať zaplatenie celého dlhu, ktorého splácanie pôvodne bolo dohodnuté v splátkach. Preto podľa presvedčenia súdu nemal pôvodný žalobca a veriteľ, právo proti žalovanej vyžadovať jednorázovo zaplatenie celého dlhu, ktorý bol dohodnutý v splátkach. Teda súd bol toho názoru, že dlh vzniknutý poskytnutím úveru nebohému C.. J. Ž. bol síce v pôvodnej výške 15.289,29 eur, avšak v čase, keď súd vyhlasoval rozsudok, táto suma ešte v celosti nebola zročná. Úver, ako bolo vyššie konštatované, mal byť splácaný v splátkach po 136,32 eur, z čoho vyplýva, že ak prvá splátka bola zročná k 15.03.2011, tak potom za rok 2011 bolo zročných 10 splátok, čo spolu predstavovalo sumu 1.363,20 eur, za roky 2012 až 2016 bolo zročných po 12 splátok, čo spolu predstavovalo za každý rok sumu 1.635,87 eur a v čase vyhlásenia rozsudku súdu bola zročná k 15.01.2017 splátka za január splátka v sume 136,32 eur, čiže ku dňu rozhodnutia súdu bola zročná suma 9.678,72 eur z celového dlhu, ktorý mal predchodca žalovanej zaplatiť veriteľovi. Z tejto sumy však ku dňu vyhlásenia rozsudku súdu bola zaplatená suma 711,64 eur, čo bolo medzi stranami nesporné, čiže zročný a nezaplatený dlh predstavuje sumu 8.967,08 eur. Splátky, ktoré mali byť zročné vo februári 2017 a neskôr, ešte zročné neboli. Keďže žalovaná nebola jedinou dedičkou po nebohom manželovi a

spolu s ňou v rovnakom zákonomnom podiele s ňou dedili aj jej deti, nie je možné, aby za existujúci dlh voči žalobcovi zodpovedala sama, avšak môže v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 OZ zodpovedať za tento dlh v pomere, ktorý nadobudla popri ďalších dedičov k celému dedičstvu.

19. Ako bolo konštatované vyššie z uznesenia o dedičstve, súd zistil, že žalovaná a jej dve deti z dedičstva nadobudli 1/3-inu 1-izbového bytu v zistenej hodnote 20.000 eur, čiže každý z dedičov nadobudol hodnotu vo výške 6.667 eur, čo zodpovedá 1/3-ine hodnoty bytu. Žalovaná potom ďalej nadobudla všetky zistené aktíva a pasíva, čiže nadobudla aktíva v hodnote 30.350,63 eur a pasíva v hodnote 27.764,42 eur, čiže čistá hodnota tohto dedičstva bola 2.586,21 eur. Žalovaná tak celkovo nadobudla aktíva spolu vo výške 9.252,87 eur (6.666,67 + 2.586,20 eur), avšak vznikla jej povinnosť vyplatiť deti v sume po 703,67 eur, čiže deťom sa dostali podiely po 7.370,34 eur (6.666,67 eur po 703,67 eur) a žalovanej sa dostal zvyšok v sume 7.845,53 eur (9.252,87 eur - 2 x 703,67 eur). Žalovanej sa takto dostalo 34,74 % aktív dedičstva a preto ak ku dňu vyhlásenia rozsudku súdu zročná pohľadávka žalobcu predstavuje 8.967,08 eur, tak 34,74 % tejto sumy predstavuje sumu 3.115,16 eur. Len k zaplateniu tejto sumy žalovanú zaviazal a vo zvyšku uplatneného nároku žalobu ako nedôvodnú zamietol.

20. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku a náhrady trov konania v závislosti od pomeru úspechu strán v konaní pomerne rozdelil.

21. Voči tomuto rozsudku podala odvolanie žalovaná a domáhala sa jeho zrušenia a vrátenia veci na nové konanie. Nesúhlasila s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a zdôraznila, že znaleckým posudkom bolo preukázané, že jej podpis na návrhu uzavretia zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru nie je vlastnoručným podpisom. Navyše v návrhu na uzavretie zmluvy nebola správne identifikovaná, keď ako jej dátum narodenia bolo uvedené 06.01.1969, pričom je evidentné, že sa narodila 06.01.1968. V tejto spojitosti zdôraznila, že zmluva o uzatvorení spotrebiteľského úveru je od počiatku neplatná, pretože túto zmluvu nepodpísala a žalobca by neposkytol predmetný úver žiadateľovi, nebohému C.. Ž., keby nebol daný aj podpis jeho manželky, nebol by teda dostal požadované finančné prostriedky. Je tiež viac než pravdepodobné, že podpis musel sfaľšovať jej nebohý manžel s vedomím pracovníka pôvodného veriteľa, pretože tento deklaroval skutočnosť, že podpis spoludlžníka žalovanej bol vyhotovený v jeho prítomnosti, keďže sa podpis úradne neoveroval. Z tohto pohľadu názoru žalovanej strany išlo o uzatvorenie absolútne neplatného právneho úkonu.

22. O odvolaní žalovanej rozhodol Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, svojím uznesením 10Co/123/2017 zo dňa 26.10.2017, ktorým rozsudok súdu prvej inštancie ponechal nedotknutý, vo výroku II. o zamietnutí žaloby vo zvyšku uplatneného nároku a vo zvyšnej časti rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

23. V tomto uznesení odvolací súd konštatoval, že si v plnom rozsahu osvojil prezentovanú právnu argumentáciu súdu prvej inštancie počnúc vyhodnotením záväznosti podpísanej zmluvy o úvere voči nebohému manželovi žalovanej, cez skonštatovanie zákonných dôsledkov smrti dlžníka vrátane záveru o tom, že nedošlo k predčasnej splatnosti úveru až po zvolenú, či predostretú metodiku, ktorá žiadnou zo sporových strán nebola spochybnená, výpočtu pomernej alikvotnej časti dlhu pripadajúcej na žalovanú. Nadväzne potom platilo, že podstata odvolacej argumentácie žalovanej - že bez jej podpisu by nebol úver C.. Ž. poskytnutý - z opísaného určujúceho hľadiska, neobstojí, nakoľko ako správne uviedol okresný súd, nespôsobuje neplatnosť záväzku vzniknutého medzi jej nebohým manželom, ktorý svoju vôľu prejavil právne aprobovaným spôsobom a právnym predchodcom žalobcu - veriteľom. Inými slovami, dôvod neplatnosti sa týka len prejavu vôle a osoby žalovanej. Navyše odvolateľka opomenula, že i v prípade hypotetickej neplatnosti predmetnej zmluvy o úvere z niektorého zo zákonných dôvodov by existoval, resp. vznikol nárok veriteľa na vrátenie nesporne poskytnutého úveru titulom bezdôvodného obohatenia. Odhliadnuc od uvedeného je však správny záver súdu prvej inštancie o prechode záväzku právneho predchodcu žalovanej na žalovanú titulom univerzálnej sukcesie. Odvolací súd však uviedol, že dôvodom, ktorý viedol krajský súd k zrušeniu rozhodnutia v odvolaní napadnutej časti je skutočnosť, že súd prvej inštancie síce správne konštatoval, že zmluvné strany uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, následne však z tohto správneho skutkového a právneho zistenia nevyvodil relevantné dôsledky. Okamihom prevodu práv a povinností na dedičov totiž záväzkový vzťah nestráca charakter spotrebiteľského záväzku, preto je v ďalšom postupe nevyhnutne posúdiť nárok, ktorý aktuálne ostal predmetom konania v intenciách spotrebiteľskej ochrany poskytovanej súdmi z úradnej moci. Otáznou je tiež možnosť úročenia úveru v čase od úmrtia dlžníka do rozhodnutia o dedičstve.

24. Súd druhej inštancie podrobnejšie nerozvedol, z akého uhla pohľadu je nevyhnutné okresným súdom posúdiť nárok v intenciách spotrebiteľskej ochrany a prečo je otázna možnosť úročenia úveru v čase od úmrtia dlžníka do rozhodnutia o dedičstve.

25. Okresný súd Martin sa preto na pojednávaní dňa 17.1.2018 zamerlal právne posúdenie zostávajúceho nároku na zaplatenie sumy 3.115,16 € žalovanou žalobcovi z pohľadu relevantných ustanovení Zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z. podľa stavu k 08.02.2011 a aj na otázku, či je daná možnosť úročenia úveru v čase od úmrtia dlžníka do rozhodnutia o dedičstve.

26. Ako Okresný súd Martin konštatoval už v 16. odseku rozsudku, podľa jeho presvedčenia medzi C.. J. Ž. ako dlžníkom a obchodnou spoločnosťou CETELEM a.s. vznikla platná zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorá podľa presvedčenia súdu mala všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere tak, ako boli požadované v § 9 ustanovenia Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom k 08.02.2011.

27. Predovšetkým zmluva o spotrebiteľskom úvere mala písomnú formu a obsahovala označenie druhu spotrebiteľského úveru (pôžička na čokoľvek), obsahovala aj generálie veriteľa a adresu spotrebiteľa (náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 písm. a) , b) , d)), obsahovala dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, keď z nej vyplývalo, že spotrebiteľský úver bude zaplatený 120 splátkami, ktoré boli vždy zročné k 15. dňu kalendárneho mesiaca, prvá splátka bola zročná k 15. dňu mesiaca nasledujúceho po poskytnutí úveru a konečná splatnosť úveru bola stanovená zaplatením 120-tej splátky, s tým, že konkrétny dátum bude oznámený písomne veriteľovi po poskytnutí úveru (čo je logické), obsahovala výšku spotrebiteľského úveru aj celkové náklady spotrebiteľa, ročnú percentuálnu mieru nákladov, ale aj celkovú čiastku, ktorú mal spotrebiteľ zaplatiť a obsahovala aj výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Je síce pravdou, že základná časť zmluvného formulára neobsahovala rozpis splátky na to, koľko z každej splátky pripadá na istinu, úroky a iné poplatky, avšak v ustanovení v článku III. bod 4 všeobecných obchodných podmienok veriteľa bolo konštatované, že splátka je použitá na úhradu istiny, poplatkov a úrokov, prípadne i poistenia, ak bolo dohodnuté. Súd to považoval z hľadiska vymedzenia náležitostí upravenej v § 9 ods. 2 písm. k) Zákona č. 129/2010 Z.z. za postačujúce a zrozumiteľné pre priemerného spotrebiteľa aj vzhľadom na skutočnosť, že z ustanovenia § 9 ods. 3 Zákona č. 129/2010 Z.z. vyplýva právo spotrebiteľa požiadať veriteľa o výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú obsahuje dohodu o amortizácii istiny a toto právo vyplývalo pre spotrebiteľa - manžela žalovanej aj z čl. III. bod 4 - 6 všeobecných obchodných podmienok. Náležitosti amortizačnej tabuľky potom upravovalo ustanovenie § 9 ods. 5 Zákona o spotrebiteľských úveroch a preto podľa názoru súdu nebolo potrebné, aby priamo základná časť zmluvy o spotrebiteľskom úvere obsahovala amortizačnú tabuľku.

28. Je pravdou, že Okresnému súdu Martin sú známe rozhodnutia iných súdov Slovenskej republiky, ktoré absenciu rozpisu splátky na istiny, úroky a iné poplatky v základnej časti úverovej zmluvy spájajú s následkom uvedeným v ustanovení § 11 ods. 1 písm. a), teda so skutočnosťou, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, avšak Okresný súd Martin sa s týmto názorom nestotožňuje.

29. Súd totiž pripomína, že od účinnosti Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných pôžičkách, keď zákon definoval ust. § 9 ods. 2 písm. k), sa súd vo svojej rozhodovacej praxi nestretol so spotrebiteľskými zmluvami, ktoré pokiaľ ide o výšku splátok v základnej časti zmluvy rozpisovali každú jednotlivú splátku na istiny, úroky, prípadne ďalšie poplatky a takýmto spôsobom nepostupovali ani významné bankové ústavy po roku 2010. Oproti časti judikatúry stoja tisíce rozhodnutí súdov v Slovenskej republike, keď v spotrebiteľských sporoch rozhodovali vydávaním platobných rozkazov, alebo rozsudkom, keď takúto vadu, zmluvám, ktoré mala obdobnú definíciu splátky, aká je definovaná v preskúmvanej zmluve o spotrebiteľskom úvere nevyčítali. Preto podľa názoru Okresného súdu Martin nie je možné konštatovať, že ide o konštantnú judikatúru súdov Slovenskej republiky.

30. Naviac súd rozhodol v období, keď už bolo známe rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie z 09. 11. 2016 vo veci C-42/2015, ktorej predmetom bol návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Okresný súd Dunajská Streda rozhodnutím z 19. 12. 2014 a, ktorý súvisí s konaním Home Credit

Slovakia a. s. proti T. J.. V tomto rozhodnutí okrem iného Súdny dvor (tretia komora) Európskej únie konštatoval v odpovedi na piatu a šiestu otázku položenú Okresným súdom Dunajská Streda, že článok 10 ods. 2 písm. h/ a i/ Smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny, tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil túto povinnosť vo vnútroštátnej úprave.

31. V kontexte s vyššie citovaným rozsudkom Súdneho dvora európskej únie je zrejmé, že slovenský zákon ide nad rámec smernice č. 2008/48/ES pokiaľ ide o definíciu splátky, kde konštatuje, že náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, v dôsledku čoho časť judikatúry súdov Slovenskej republiky, zaujala názor, že priamo zmluva o spotrebiteľskom úvere by mala mať splátky rozpisané vo forme amortizačnej tabuľky.

32. Na druhej strane je ale takýto výklad podľa presvedčenia súdu v logickom rozpore s ustanovením § 9 ods. 3 citovaného zákona, kde zákon hovorí o povinnosti veriteľa poskytnúť spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy. Je nelogické ukladať takúto povinnosť veriteľovi, podmienenú dokonca žiadosťou spotrebiteľa, ak by už samotná zmluva vzhľadom na formuláciu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ mala takúto amortizačnú tabuľku obsahovať. Súd sa stotožňuje s názorom, že Smernica Európskej únie 2008/48/ES bola zjavne implementovaná do nášho právneho poriadku nad jej rámec a v rozpore s ustanovením o úplnej harmonizácii a nemôže mať priamy účinok. Teda nemôže zakladať práva a povinnosti priamo sporovým stranám, čiže pôsobiť horizontálne. Teória a prax Súdneho dvora európskej únie vychádza z názoru, že takáto situácia môže následne viesť k použitiu tzv. eurokonformného výkladu vnútroštátnej normy (tzv. nepriamy účinok smernice), ktorý má však svoje medze už judikované rovnako Súdnym dvorom európskej únie.

33. Aplikácia smernice založená na eurokonformnej interpretácii vnútroštátneho práva umožňuje účastníkovi vnútroštátneho súdneho konania dosiahnuť podobný výsledok, aký by dosiahol v prípade priamej aplikácie smernice, ktorá je však oveľa komplikovanejšia. Eurokonformný výklad prichádza do úvahy predovšetkým vtedy, ak je vnútroštátny predpis nepresný a necháva súdnemu orgánu priestor na voľnú úvahu. Eurokonformná interpretácia môže tiež často poslúžiť na účely vyplnenia medzery vnútroštátneho právneho predpisu ustanoveniami práva únie.

34. Súd sa stotožňuje aj s názorom, že pokiaľ sa jedná o spory medzi jednotlivcami, priamy účinok smernice je vylúčený, teda smernicu nie je možné priamo aplikovať v situácii, keď ide o spor medzi súkromnoprávnymi subjektmi, ako je to v tomto prípade. Vychádzajúc však z prednosti úniového práva pred právom vnútroštátnym je možné tento nedostatok priameho účinku smernice kompenzovať tým, aby súd interpretoval vnútroštátne právo eurokonformným spôsobom, teda v súlade so smernicou. Inak možno žalovať členský štát o náhradu škody, ktorú štát spôsobil porušením práva únie. V tejto súvislosti však súd poukazuje na skutočnosť, že za situácie, keď mu je zrejmý a jasný výklad poskytnutý Súdnym dvorom európskej únie v spomínanom rozhodnutí, C-42/15, pokiaľ ide o sporné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je si vedomý aj skutočnosti, že zodpovednosť členského štátu, teda Slovenskej republiky za porušenia práva európskej únie, zakladá aj rozhodnutie orgánov súdnej moci a v tomto prípade konajúceho súdu za porušenie komunitárneho práva, pričom porušenie komunitárneho práva je dostatočne jasné vtedy, ak prijaté súdne rozhodnutie jasne protirečí judikatúre súdneho dvora (pozri rozsudok z 30.9.2003 Koller verzus Rakúsko, C-224/01, ECR 2003).

35. Súd preto dospel k presvedčeniu snažiac sa o eurokonformný výklad ust. § 9 ods. 2 písm. k) logickým vyložením tohto ustanovenia v kontexte s ustanovením § 9 ods. 3 a 5 citovaného zákona, že napadnutá zmluva tým, že vyjadrovala, z čoho sa skladá celková splátka a tým, že stanovila celkový počet týchto splátok, určovala celkovú výšku splátky a určitý termín splátky, zodpovedala v ust. § 9 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch. Preto súd nezistil ani absenciu tejto náležitosti, ktorá by spôsobovala následky uvedené v § 11 ods. 1 písm. a) citovaného zákona. Zákon o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách v stave účinnom k 08.02.2011, kde sa konštatovalo, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a v § 10 ods. 1 (ustanovenie § 10 ods. 1 sa na preskúmanú zmluvu o úvere nevzťahovalo) .

36. Súd preto dospel k rovnakému záveru, ako vo svojom prvom rozsudku a to, že nezistil nedostatky v zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktorá zakladala záväzok a to úverový záväzok manžela žalovanej voči pôvodnému veriteľovi a ktorý prešiel na žalovanú, pokiaľ ide o povinnosť splatiť úver, podľa výšky podielu nadobudnutého dedičstva.

37. Pokiaľ ide o otázku zodpovednosti za úroky v období od smrti poručiteľa, teda manžela žalovanej do dňa prejednania dedičstva, v tomto smere súd konštatuje, že úroky boli súčasťou celej splátky, ktorá bola dohodnutá poručiteľom a jeho pôvodným veriteľom a bola výška 136,32 €.

38. V zmysle ustanovenia § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka úroky sú príslušenstvom pohľadávky a podľa zhodnej vôle veriteľa ale aj podľa zhodnej vôle dlžníka sledovali osud hlavnej pohľadávky, teda nároku veriteľa na istinu podľa vôle zmluvných strán (poručiteľa a pôvodného žalobcu) boli splácané spolu s istinou, a tvorili spolu s istinou splátku úveru vo vyššie uvádzanej výške. Z celej zmluvnej úpravy vyplývalo, že sledovali osud pohľadávky veriteľa na istinu. Preto pre prvostupňový súd nebolo otáznou, či v období medzi smrťou poručiteľa do rozhodnutia o dedičstve by úroky mali byť súčasťou dlžných splátok. Takýto záver je nutné vyvodiť aj z ust. § 460 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa dedičstvo nadobúda smrťou poručiteľa. Dedením dochádza k výmene zaviazaného subjektu majetkových vzťahov. Právna úprava dedenia vychádza zo zásady univerzálnej sukcesie, čo znamená, že dedič vstupuje do majetkových vzťahov jeho predchodcu v celej ich šírke a vo všetkých ich zložkách, pričom nezáleží na tom, či si je dedič vedomý existencie všetkých majetkových práv a povinností, ktoré predstavujú predmet dedičstva. Univerzalita prechodu majetku dedením totiž spočíva v totalite majetkového nástupníctva i v jeho nedielnom spojení so zodpovednosťou, za známe i neznáme dlhy, ktoré ťažia dedičstvo a keďže žalovaná vstúpila do majetkového vzťahu svojho nebohého manžela ku dňu jeho smrti, je podľa názoru súdu irelevantné, kedy došlo k prejednaniu dedičstva a k rozhodnutiu, ktorým dedičské rozhodnutie po jej manželovi bolo ukončené.

39. Súd preto dospel k rovnakému názoru a k presvedčeniu ako vo svojom prvom rozsudku a totiž, že žalovaná do výšky nadobudnutého dedičstva zodpovedá za časť dlhu poručiteľa, ktorý vznikol nezaplatenými a už zročnými splátkami úveru.

40. Spravujúc sa týmito právnymi úvahami súd rozhodol z rovnakých dôvodov, rovnako ako vo svojom prvom rozsudku a žalovanú zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobcovi 3.115,16 € titulom podielu žalovanej na dlhu, ktorý bol zročný ku dňu vyhlásenia prvého rozsudku vo výške 8.967,08 € tak, ako to súd uvádzal v odseku 18.. Teda zaviazal ju k zaplateniu sumy, o ktorej pôvodne rozhodol s tým, že nebol dôvod rozhodovať inak vzhľadom na vyššie uvádzanú argumentáciu.

41. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP a náhradu trov konania v závislosti od pomeru úspechu strán v konaní pomerne rozdelil. Suma, ktorá bola žalobcovi priznaná, predstavuje 21 % celkovo uplatneného nároku, z čoho vyplýva, že žalobca bol v rozsahu 79 % vo vzťahu k žalovanej z celkovo uplatneného nároku neúspešný. Čistý úspech žalovanej predstavuje rozdiel medzi úspechom (79 %) a neúspechom (21 %), čiže predstavuje 58 %. V takomto rozsahu úspešnejšej žalovanej proti neúspešnému žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania. V tomto konaní však vznikli trovy aj štátu, a to úhradou odmeny a nákladov znalca, ktoré neboli kryté z poskytnutej zálohy a úhradou nákladov, ktoré vznikli štátu vo vzťahu k banke, preto v zmysle ustanovenia § 259 CSP a v súlade s princípmi všeobecnej spravodlivosti uvedenými v čl. 4 ods. 2 CSP, súd štátu, ktorý v tomto konaní tretím osobám uhrádzal náklady spojené s dokazovaním, priznal proti stranám právo na náhradu trov konania v závislosti od pomeru úspechu strán v konaní. Štátu priznal voči žalovanej, ktorá bola neúspešná v rozsahu 21 % celkovo uplatneného nároku, povinnosť uhradiť štátu trovy vzniknuté v rozsahu 21 % a žalobcovi, ktorý bol pri uplatňovaní nároku neúspešný v rozsahu 79 %, priznal povinnosť nahradiť štátu vzniknuté trovy v rozsahu 79 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, ktorý ho vydal.

Podľa § 363 C. s. p. v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C. s. p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C. s. p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C. s. p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C. s. p. prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.